

פרשת "שמיני" תשפ"ה

מלשכת הרב

רב הישוב
הרב שלמה גליקסברג

סנפיר וקשקשת: על מסורת וחיידוש בחיינו

גרסא להדפסה

<https://drive.google.com/file/d/1kf7jjBBAJgsz64LwCMAcOXFonRmjpt5z/view?usp=sharing>

אחת השאלות המרתקות בפרשנות התורה והבנת השקפת עולמה עולה מדיני כשרות הדגים. התורה מגדירה שני סימני טהרה לדגים: סנפיר וקשקשת. זאת זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים במים ובנחלים אתם תאכלו ("ויקרא יא, ט (והנה, המשנה במסכת נידה קובעת כלל ביולוגי מופלא": כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר) "נידה ו, ט. (כלומר, אין בנמצא יצור מימי בעל קשקשים שאין לו סנפירים).

הדבר מעורר תהייה עמוקה: אם כך הדבר, מדוע התורה טרחה לציין את הסנפיר בסימן טהרה? לכאורה, די היה לומר שכל דג בעל קשקשת כשר לאכילה. תשובת הגמרא מפתיעה בפשטותה: "יגדיל תורה ויאדיר" ("נידה נא ע"ב. (אך במבט ראשון, תשובה זו רק מעמיקה את התמיהה. וכי התורה, הידועה בתמציתיותה, מאריכה ללא צורך?

הריטב"א מציע פרשנות מעמיקה יותר: אין מדובר רק בסימנים חיצוניים לזיהוי, אלא בתכונות מהותיות היוצרות את טהרת הדג. הסנפיר והקשקשת אינם רק סימנים; הם הסיבות לטהרה עצמה: "ואולי הוא גם כן גורם טהרתו ואף על פי שהוא לבדו אינו גורם טהרה" ("חידושי הריטב"א, שם. (מין הרב קוק צ"ל מרחיב רעיון זה, ומלמד שבשני הסימנים הללו טמונה משמעות רוחנית עמוקה, ובאמצעותם התורה מבקשת ללמדנו "רעיונות טובים שהם הם גופי תורה": "אם היה כתוב קשקשת, הייתי אומר שכח הטהרה מונח בקשקשת לבד, ובסנפיר לא

משכח טהרה, כתב רחמנא סנפיר, להודיענו הידיעה המופשטת שכח הטהרה מונח בשניהם, וממילא ידענו שאין הסימנים עניינים הסכמיים, אלא שבהם מונחת הטהרה, ויש לבנות על ידיעה זו כמה רעיונות טובים שהם (הם גופי תורה) "אגרות ראי"ה, אגרת קג).

מהי אותה משמעות עמוקה? בדרך דרוש ניתן להציע שהקשקשת, המגנה על גוף הדג, מסמלת את שמירת המסורת, את החומות המגינות על זהותנו. הסנפיר, איבר התנועה המאפשר לדג להתקדם במים, מייצג את החידוש, את היכולת להתפתח ולהתקדם. המסר הוא אפוא שהחיים היהודיים האותנטיים דורשים את שני היסודות הללו: שמירה על המסורת לצד התחדשות מתמדת.

השל"ה הקדוש רואה בכך רמז לעולם הלימוד: הקשקשת מסמלת את הידע המסורתי שאדם מקבל מרביתו, ואילו הסנפיר מסמל את החידוש וההבנה האישית. שילוב זה, של קבלה מדויקת ויצירתיות נאמנה, הוא המגדיל תורה ומאדירה: "הנה תלמידי חכמים נמשלו לדגים שפרים ורבים, ואמרו בחגיגה (ג' ב', (וכמשמרות נטועים 'קהלת יב, יא, (מה נטיעה זו פרה ורבה, אף דברי תורה פרים ורבים. והעוסקים בסודות התורה צוללים במים אדירים ועמוקים, והם קדושים וטהורים (כמונן) (כמותם). [ותנן] חולין נט א (קשקשין הקבועין בו, סנפירים הפורח בהן. ועתה אפרש הסוד) 'קשקשין [הקבועין, 'רומז על מה שקיבל מרבו, והוא בחינת חכמה, ו'סנפיר, 'אשר מתפשט בהם בחינת הבינה שכל המוליד. ובזה יגדיל תורה) "של"ה, עשרה מאמרות, מאמר ראשון).

סיפורו של רבי אליעזר בן הורקנוס ממחיש פרדוקס זה. מצד אחד הוא הצהיר: "לא אמרתי דבר שלא שמעתי מפי רבי מעולם) "סוכה כח ע"א, (ובה בעת, מקור מדרשי אחר מספר עליו ש"עמד ופתח ודרש בדברים שלא שמעתן אמן מעולם) "אבות דרבי נתן נוסחא א פרק ו. (כיצד ייתכנו שתי האמירות הללו? האמנם מדובר במקורות מדרשיים חלוקים? אולם נראה כי דווקא מתוך מחויבות עמוקה למסורת צומחת היכולת לחדש באופן אותנטי. מחויבות כנה למסורת אינה משביתה חידוש, אדרבה, היא עשויה להוות מקור להשראה, אולם הזהירות המתחייבת מבססת את החידוש ומדייקת אותו.

בעולמנו המודרני, שאלת היחס בין מסורת לחידוש היא מהאתגרים המרכזיים של הקיום היהודי. הסנפיר והקשקשת מלמדים אותנו שאין כאן בחירה בין שני קטבים מנוגדים, אלא הזמנה למצוא את האיזון העדין ביניהם. הקשקשת ללא סנפיר תותיר אותנו מוגנים אך נייחים; הסנפיר ללא קשקשת יאפשר תנועה מהירה, אך בלי הגנה וזהות מוצקה.

זוהי אחת התובנות העמוקות של החיים היהודיים: היכולת לחדש ולהתפתח מעוגנת דווקא במסורת איתנה, וההקפדה על המסורת מאפשרת צמיחה והתחדשות אמיתית. שילוב זה אינו פשרה בין קצוות, אלא סוד החיוניות והיצירתיות שאפיינו את העם היהודי לאורך הדורות. "כֹּל אֲשֶׁר לֹו סְנַפִּיר וְקִשְׁקֶשֶׁת בְּיָמִים בְּיָמִים וּבְנִחָלִים אֹתָם תֵּאֱכֹלוּ, "ומתוך כך ניתן להגדיר תורה ולהאדירה.

המתח שבין המסורת לבין החידוש, במידה לא מעטה הוא גם המתח שבין העבר לעתיד. דווקא מי שמבקש לרכז את מרכז משאביו בבניית העתיד, ראוי לו שיעשה מאמץ אמיתי וכן להבין את העבר. ימי הזיכרון אותם אנו מציינים בשבועות אלו מאפשרים לנו חיבור אל העבר ומתוכו ניתן לבנות עתיד טוב יותר, שהרי עם שאין לו עבר גם אין לו עתיד.

שבת שלום וימי זיכרון משמעותיים.

קהילה ותרבות

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה

טקס ערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה יתקיים ביום שלישי, אור לב' אייר במגרש הכדורסל של בית הספר הממ"ד.

הציבור מוזמן

בס"ד

חשמונאים

טקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה

יום שלישי | אור לב' באייר | 29.4.25 | בשעה 19:40 | במגרש הכדורסל של בית הספר הממ"ד

19:40 תפילת ערבית
20:00 צפירה, דברים מפיו רב היישוב הרב שלמה גליקסברג שלישי"א, חפילה לשלום חיילי צה"ל, אמירת א-ל מלא רחמים, קדיש, הדלקת משואה וקטעי זיכרון - נוער היישוב (שבט קווה)

בסיום הטקס יתקיים ערב שירים וזוכרים יישובי במגרש

הערוכת הנצחה הכוללת סיפורים אישיים של חושבי חשמונאים וקרובי משפחתם ברחבת הכניסה של בית הספר

הטקס מתקיים בהתאם לתנחיות פיקוד העורף והצבא

שירים וזוכרים - מיד אחרי הטקס

בס"ד

חז"ח אחי, אצכור אותך תמיד

נוער וקהילת חשמונאים היקרה! פוזמנים לערב-

שירים וזוכרים

לזכר עפ"י חרבות ברזל

בערב נשמע סיפורים מתושבי היישוב ובוגרי הנוער שאיבדו את יקיריהם בקרב. השירים ילוו על ידי נוער היישוב.

נפגש בסיום טקס יום הזיכרון באגף של היסודי

אז פיס ארצותכם!

חשמונאים ברזל חרבות ברזל

החללית חשמונאים

החללית חשמונאים

ה'עז לעמו יתן - חוגגים עצמאות בחשמונאים

ביום רביעי אור לג' באייר במגרש בית הספר הממ"ד

- תפילה חגיגית והרקדה בליווי דביר הולנדר והלהקה
- טקס מעבר: הרמת הדגל, הופעת מקהלת הגברים "החשמושרים" בניצוחו של זאב וינדיש
- דברי ברכה
- דגלנות שבט הרא"ה
- סרטון הילדים - גני הילדים וכיתות א-ב
- ההופעה המרכזית: אמון הקרקס יוסי קובי במופע מרהיב של אורות וצלילים לכל המשפחה
- מתנפחים, שולחנות משחק, בומבלייט ומולטימדיה באולם הספורט
- דוכני מזון בתשלום, ועמדת צילום ברחבת הכניסה של בית הספר וברחבת הסניף

- רחוב הכרמל ייסגר לתנועה בין השעות 20:30-22:00, הצבת דוכנים ברחוב הכרמל או בכל מקום לא מאושר אסורה בהחלט.

בואו בשמחה!

ספרייה חשמונאים

תחרות הכתיבה הארצית לשנת 2025

קול קורא לכותבים

בנושא **תקווה**

פרסי התחרות:
פרס ראשון: 7,000 ש"ח | פרס שני: 3,000 ש"ח
היצירות שיעלו לתחרות הארצית יתפרסמו באנתולוגיה מיוחדת

משלוח יצירות עד ל- כ"ז באייר תשפ"ה, 25.05.25

להגשה ופרטים נוספים חפשו בגוגל "מילה במקום 2025" למידע נוסף:
mila.helicon@gmail.com | www.helicon.org.il

שלב שני
תחרות ארצית בין כלל הזוכים במקום הראשון

שלב ראשון
תחרות מקומית בעשרות רשויות במקביל

!כותבים שירה? זו ההזדמנות שלכם להוציא אותה לאור

הספרייה האזורית מתנס בנימין מזמינה אתכם להשתתף בתחרות השירה הארצית - 'מילה במקום', 'מטעם עמותת הליקון לשירה, בנושא: תקווה.

התחרות מיועדת למבוגרים ונערכת בשני שלבים - שלב מקומי ושלב ארצי.

בשלב המקומי: הגשת היצירות עד כ"ז באייר תשפ"ה, 25.5.25 הזוכה במקום הראשון בשלב המקומי, יעלה לתחרות הארצית, אשר נושאת פרס כספי ופרסום היצירות הזוכות באנתולוגיה מיוחדת.

לפרטים נוספים ולהגשת השירים, היכנסו לקישור הבא:

<https://did.li/o2amC>

!בהצלחה רבה

הספרייה האזורית מתנ"ס בנימין

לשאלות וברורים:

סניף בנ"ע חשמונאים

?מה היה בסניף בני עקיבא בשבועיים האחרונים

!צוות נחשון מועדנית יובל - ארגנו שבת עמותה מטורפת לעמותת קו לחיים דרום וירושלים - אשריינו שזכינו -

צוות נחשון מועדנית איתן - יצאו לטיול לכבוד פסח בגני יהושע - שם קיבלו חולצות חדשות ונהנו משייט -
ומפעילות קבוצית.

-!תודה לצוות איתן האלוף על הארגון

צוות נחשון מועדנית נשר ביחד עם מועדנית מתן - לקראת חג הפסח שמנקים ומפנים דברים מהבית, הצוות -
-אסף דברים שכבר אין בהם צורך כגון בגדים, משחקים וספרים והכול מועבר למשפחות נזקקות.

מסע פסח יומיים סניפיי! היה מעברר למושלם! כל הכבוד למדריכים המטורפים על השקעה ומסירות גדולה
! וכמובן לחניכים היקרים שלנו

אירוע פתיחה של הועידה הארצית בלטרון - כבוד גדול שרוב החברה שהיו על הבמה הם מסניף חשמונאים -
!!אלופים שלנו!! בהופעה מרהיבה בהובלת ליטל הילמן המדהימה

! בועידה הארצית שהייתה בחג הפסח, הנציגה שלנו מהסגל היא שוהם ויינברג - גאים בכך -

לכבוד יום הזכרון לשואה ולגבורה היה שיחה לפי שבטים עם יהודה מפרוייקט שגריר בגוף ראשון -

בנוסף חניכים שיתפו בסיפור ההצלה והגבורה של קרוביהם מהשואה.

שבט הרא"ה בנות התחילו דגלנות לכבוד יום העצמאות -

!המשך החלטות ועידה סניפית -

!להמשך עשייה ברוכה ומוצלחת

מוריה כהן, קומונרית סניף חשמונאים תשפ"ה.

ברוכים הבאים

ברוכים הבאים לאסתי ויחיאל הרשקוביץ' שעלו מוודמיר, ניו יורק

הם עברו לגור ברחוב הזית 11, ביתה של מלכה לבנה לשעבר

ניתן ליצור איתם קשר בוואטסאפ

אסתי

+1 516-581-0463

יחיאל

+1 516-581-9630

מוזמנים לפנות ולקבל את פניהם

פרסומות

ESTD 1981

גלון שווקים

חשאיני אנוש שמירה ואבטחה בע"מ

מתגייסים לשמור על הילדים שלנו

במוסדות חינוך

באיזור מטה בנימין

רישיון נשק על חשבון החברה ונשק צמוד

משרת בוקר מלאה מראשון עד שישי

קרן פנסיה, השתלמות וגמל מהיום הראשון

הכשרה וקורס על חשבון החברה

מה נדרש?
שירות צבאי מלא, בריאות תקינה, נכונות להתחייבות לשנת עבודה

צרו קשר כדי להצטרף למשפחתנו!
גלעד - מפקח 050-3901192
כוח אדם 050-8855545

45 ש"ח לשעה מגולם!

המודעה פונה לגברים ונשים כאחד

ברכות

 מזל טוב לאשר ותמר טאובר להולדת הנכדה, בת לרינה ועמנואל וסרטיל.

 מזל טוב לג'יי ואלה היימן להולדת הנכד, בן לאילן ורונית בוכריס.

 מזל טוב לאביעד וטל אטינגר להולדת הבת.

 מזל טוב ליקי ואסנת הימלפרב להולדת הנכדה, בת למתן ומיכל חברים.

 מזל טוב למייק ואביבה טרגין להולדת הנכדה, בת לאיתן ואילה טרגין.

 מזל טוב ישראל ואלן פריז להולדת הנכד, בן לידידיה ושירה.

 מזל טוב מישל ודוד קפלנסקי להולדת הנכד, בן לאיתן ופנינה קפלנסקי.

 מזל טוב לאסתר ומרדכי ליפשיץ להולדת הנכדה, בת למיכאלה ומתן ליברטי.

ניחומים

 לקרן ריצ'מן במות אביה, אליעזר יוסף בן יעקב הלוי ע"ה.

 ליוסף אייזקוביץ במות אחיו, חיים נחמן בן שלמה לייב יהודה ז"ל.